

OPINIE | 09 januari 2019

Accountants, ontsnap aan het Stockholmsyndroom

 Leestijd van ongeveer 4 minuten 11 reacties

Het accountantsberoep acteert momenteel alsof het gegijzeld is. Door eigen toedoen en gebrek aan zelfreflectie is sluipenderwijs een bijna uitzichtloze situatie ontstaan. Tekenend is dat minister van Financiën Wopke Hoekstra heeft besloten een leger van wetenschappers te sturen, dat de te 'ondernemende' accountants tot de orde moet roepen.

Daarbij lijkt sprake te zijn van het *Stockholmsyndroom*, de situatie waarbij de gijzelnemer absolute controle over de gijzelaar uitoefent en die gegijzelde zich daarnaar schikt. Toegepast op de accountancysector: door die absolute controle is menig innovatieve en ondernemende accountant veranderd in een risicomijdende angsthaas. Dit lijkt onze nieuwe identiteit te zijn geworden: de ondernemersdrang om innovatie te starten is gegijzeld. Innovatie die zo hard nodig is om echte veranderingen te bereiken, in termen van toegevoegde waarde, kwaliteit en ethisch handelen.

Door de gijzelneming is de balans tussen *risks* en *rewards* verstoord geraakt. De gijzelnemer, gesteund door een aantal wetenschappers, zoekt voor ons naar oplossingen: het accountantsberoep is de regie kwijt geraakt. Het gevaar dreigt dat wetenschappers vanuit hun ivoren toren nieuwe theorieën en methodes lanceren waarbij de relevantie voor de praktijk ontbreekt. Practici en cliënten mengen zich nauwelijks in de discussies over hoe de accountancy vlot te trekken. Waardoor eigenlijk? Het lijkt de praktijk allemaal minder te boeien. Komt dat omdat de realiteit daar de boventoon voert? Een realiteit die buiten de kaders van het formele systeem is getreden en waarbij nieuwe kaders voor wetenschappelijk onderzoek nog ontbreken. Overleven in de praktijk komt neer op het nemen van risico's en het ontwikkelen en uitdragen van een visie over hoe een nieuwe wereld (lees: nieuw formeel systeem) eruit ziet. Een nieuwe wereld en een nieuw systeem, waarin begrippen als duurzaamheid, lange termijn waardecreatie en zekerheid over niet-financiële informatie centraal staan. Waarin onderwerpen zoals cybercrime, dataveiligheid maar ook klimaatverandering een grote rol spelen.

Moeten we niet juist deze realiteit volgen en daarom veel meer buiten het bestaande systeem de oplossing gaan zoeken voor echte *rewards* en innovaties? Daarbij accepteren dat mogelijke oplossingen nog niet onderbouwd kunnen worden door de wetenschap? Het is immers inherent aan ondernemerschap dat *risks* en *rewards* tot op zekere hoogte hand in hand gaan.

LAATSTE OPINIES

OPINIE | Gisteren

Het risico dat de accountant loopt is Hoog!

OPINIE | 21 januari 2019

Accountancy: hoge opbrengsten, laag risico

OPINIE | 17 januari 2019

Bestuurslid af

OPINIE | 14 januari 2019

Samensteller, laat je (on)afhankelijkheid zien!

OPINIE | 11 januari 2019

De populariteitsstem

[MEER OPINIES](#)

Opleidingen

Verplicht PE- onderwerp 2019: Fraude

30 januari 2019,
Meerdere data,
meerdere locaties
€ 395.00 | PE 6
Auxilium
adviesgroep

Postbachelor AA orientatie MKB

1 februari 2019,
Meerdere locaties
in Nederland
€ 7800.00
Avans+

Regiosessie Samenstellingsp raktijk in 2019

12 maart 2019,
Assen
€ 300.00 | PE 4
NBA Opleidingen

Naast wetenschap is vooral ondernemerschap nodig om de gijzelingssituatie te beëindigen. Het is duidelijk dat het maatschappelijk verkeer, wat de accountancy betreft, aan meer behoefte heeft dan alleen het uitvoeren van jaarrekeningcontroles. Ondernemerschap met visie identificeert die behoefte. Voor échte oplossingen zal de praktijk zich meer moeten mengen in de lopende discussies en die niet louter overlaten aan wetenschappers.

De praktijk kijkt naar dynamiek en historie om veranderingen te begrijpen en problemen op te lossen. Daarentegen zien de meeste wetenschappers een oplossing vaak als ontwerp van een op een bepaald moment gewenste situatie, niet als een proces. In de praktijk en als ondernemer moet je holistisch en synthetisch denken en creativiteit gebruiken, in plaats van het bestaande te ontleden zoals een wetenschapper doet. De kracht zit in de combinatie van verschillende denkstijlen, in diversiteit.

De huidige situatie doet mij sterk denken aan het avontuur van Columbus. Zou hij Amerika hebben ontdekt als hij louter binnen de bestaande kaders had gedacht? Columbus had een visie over een nieuwe wereld, waarvan het bestaan nog niet was bewezen door de gevestigde orde. Niemand wilde hem geld lenen voor een schip. Banken gaven niet thuis, wetenschappers verklaarden hem voor gek. Uiteindelijk was het de koningin - gedreven door wanhoop en op zoek naar innovatie (omdat de schatkist bijna leeg was) - die hem geld leende voor zijn schip. De financiering was echter niet eens het grootste probleem van Columbus, dat was het werven van zeelieden: wie was bereid met hem mee te gaan op een reis waarvan niemand wist hoe die zou eindigen? Het kwam neer op zijn leiderschap, passie en visie die mensen aansprak en hen over de streep trok voor een reis naar het onbekende.

Net als in de tijd van Columbus lijkt het erop dat we (lees: accountants) bang zijn om buiten de huidige kaders te treden. Uit angst, maar waarvoor eigenlijk? Valt er nog meer te verliezen? We bevinden ons in een transitieperiode. Het systeem wankelt en er moet een nieuw (beter) systeem worden ontworpen om te kunnen innoveren. De oude wereld en daarop gebaseerde wetenschap is blijvend beschadigd en de nieuwe wereld zal niet zonder gevaren zijn, maar is wel noodzakelijk om te overleven.

Ik hoop dat de 'geest van Columbus' uit de fles komt in 2019 en dat een nieuwe orde de minister vanuit de praktijk kan overtuigen, zoals Columbus deed in zijn tijd. Laat ons niet alleen leiden (en lijden) door uitlevering aan de wetenschap. Durf te denken als een ondernemer en wees bereid risico's te nemen om nieuwe wegen in te slaan. Het is noodzakelijk om de regie weer in handen te krijgen, toegevoegde waarde te leveren en het maatschappelijk verkeer te kunnen (be)dienen.

Wat vindt u van deze opinie?

Reacties

 88

 36

[Spelregels debat](#)

Deel dit artikel

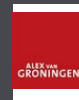
Jeffrey Bekkerin

Opleidingen

NBA

Basisbeginselen IFRS

4 april 2019, Apeldoorn
€ 1250.00 | PE 14
NBA Opleidingen

Big Data en Analytics voor Financials

9 april 2019, Hotel Fletcher Utrecht
€ 2295.00 | PE 21
Alex van Groningen

Jeffrey Bekkerin is vice president corporate governance bij Seadrill in Londen. Binnen Seadrill gebruikt hij Social Physics en Artificial Intelligence om organisatorische vraagstukken in een snel veranderende omgeving op te lossen.

[Lees alles van Jeffrey Bekkerin](#)

Aanmelden nieuwsbrief

Ontvang elke werkdag (maandag t/m vrijdag) de laatste nieuwsberichten, opinies en artikelen in uw mailbox.

Bent u NBA-lid? Dan kunt u zich ook aanmelden via uw [ledenprofiel op MijnNBA.nl](#).

Upgrade naar een [ondersteunde browser](#) om een reCAPTCHA-uitdaging te ontvangen.

[Waarom gebeurt dit?](#)

Privacy - Voorwaarden

Accountant is een uitgave van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

NBA

ACCOUNTANT.NL

Home

Nieuws

Opinie

Carrière

Feiten en cijfers

Artikelen

THEMA'S

Aansprakelijkheid

Arbeidsrecht

Corporate governance

Externe verslaggeving

Fiscaal

Fraude in praktijk

Kantoormanagement

Mkb

Accountantsdag

Assurance

Dag van de Financial

Financiële instellingen

Flex-bv

ICT

Kwaliteit en toezicht

Ondernemingsrecht

Arbeidsmarkt

Beroep met toekomst

Derivaten

Financiering

Fraude en witwassen

Integrated reporting

Lerend vermogen

Onderzoek en

Opleiding

Overheid

wetenschap

Privacy

Professioneel-kritische

Pensioen

Samenstellen

instelling

Publiek belang

Statistical auditing

SBR

Semi-publieke sector

Subsidies

Van de Helpdesk

Accountant maakt gebruik van cookies om de website te analyseren en te verbeteren en om advertenties te tonen. Door op 'akkoord' te klikken geeft u toestemming voor het gebruik van cookies. In de [cookieverklaring](#) vindt u meer informatie over het gebruik van [Twitter](#) cookies op deze site. [NBA.nl](#)

Akkoord